

De eucharistieviering

Het (Griekse) woord 'eucharistie' betekent 'dankzeggen'. In een eucharistieviering zeggen wij God dank omdat Hij in Jezus ons op een deugddoende wijze nabij komt (in de tekens van brood en wijn).

In de eucharistieviering vinden we naast de 'inleiding' en 'wegzending' de twee grote delen 'woorddienst' en 'tafel dienst'.

1 Openingsritus (inleiding)

Bij het begin van een eucharistieviering maken wij ons klaar om Jezus te ontmoeten in zijn woord en brood.

1.1 Een openingslied

In dit lied drukken we onze dankbaarheid uit bij ons samenkomen rond Jezus. We drukken er ook onze bereidheid uit om te luisteren naar Jezus' boodschap.

1.2 Begroeting en kruisteken

De priester maakt het kruisteken. Het kruisteken is het teken van een christen mens. Christenen maken dit dan ook heel bewust. Door dit teken stellen we ons helemaal open voor Gods aanwezigheid. We maken dit teken van het voorhoofd tot de buik, en van de linkerschouder tot de rechterschouder. Met heel ons mens-zijn willen we ons openstellen voor God.

In een welkomstwoord begroet de voorganger de aanwezigen en legt kort de bedoeling uit van het samenkomen.

1.3 Schuldbede

Wanneer we God en Jezus willen ontmoeten maken we ons eerst klaar in een oprecht gebed om vergeving. Dit kan in een vaste formule gebeuren, waarop iedereen met een weerkerend refrein antwoordt.

1.4 Openingsgebed

Na een korte stilte, waarin iedereen wordt uitgenodigd persoonlijk te bidden, spreekt de voorganger het openingsgebed uit. In een gebed spreken wij tot God. (Dit is dus niet te verwarren met een bezinningstekst).

Vb. van een openingsgebed:

God, Vader van de mensen, Gij hebt ons vandaag naar hier geroepen. Gij noemt ons bij onze naam. Nog voor wij geboren werden hebt Gij ons al gekend. Gij voedt ons met het levende Brood, met Jezus, uw Zoon. Zo mogen wij op U vertrouwen, dat Gij ons nooit alleen laat, dat Gij ons bij de hand zult nemen en ons voert naar het leven, met Jezus, uw Zoon en onze Heer. Amen.

2 Woorddienst

Als christenen samenkomen om eucharistie te vieren, dan komen ze samen om te luisteren naar woorden uit de Bijbel. Dit is de kern van elke woorddienst. Daarom moet in elke eucharistieviering minstens één authentieke Bijbellesing voorkomen. De Bijbellesing

vormt eigenlijk de rode draad van de hele viering. En als er maar één Bijbellezing is, dan moet die uit het evangelie komen. Mits goede afspraken kan men voorafgaand aan de evangelielezing een profaan verhaal kiezen, dat voorbereidt op de evangelielezing.

2.1 Eerste lezing

De eerste lezing wordt normaal gekozen uit het O.T. (of uit de 'Handelingen van de Apostelen' of de brieven uit het N.T.). Mits een goede afspraak met de voorganger kan men een profaan verhaal kiezen, dat aansluit bij – en voorbereidt op de evangelielezing.

2.2 Tussenzang of lied

De bedoeling van de tussenzang is de Bijbellezingen te verdiepen. Best wordt er dus een lied gekozen dat aansluiting vindt bij de gekozen Bijbellezing (of het profaan verhaal).

2.3 Evangelielezing

De evangelielezing is het hoogtepunt van de woorddienst. We beluisteren er een verhaal van Jezus of een verhaal over Jezus. Het kan zinvol zijn om dit Bijbels verhaal reeds vooraf in de klas te bespreken met de kinderen, om zo de betrokkenheid in de eucharistieviering te versterken. Dit evangelieverhaal is de kern van de woorddienst en de rode draad van de hele viering. Alle andere gekozen teksten en liederen staan in functie van dit Bijbelverhaal. In een viering met kinderen is het wenselijk dat de evangelielezing in een kindvriendelijke taal wordt gebracht. Er zijn goede kinderbijbels die de oorspronkelijke boodschap bewaren en terzelfder tijd de begrijpbaarheid bij kinderen mogelijk maken.

De evangelielezing wordt als volgt ingeleid:

Priester: De Heer zal bij uw zijn

*Allen antwoorden: **De Heer zal u bewaren***

Priester: Uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus, volgens... (hier volgt de naam van de evangelist uit wiens evangelie wordt verteld).

*Allen antwoorden: **Lof zij u Christus.** (iedereen maakt zich drie kruisjes: op het voorhoofd, op de mond en op het hart).*

2.4 Homilie

In de homilie wordt het thema van het samenkomen verder uitgediept.

2.5 Geloofsbelijdenis

In principe wordt enkel op zondag een geloofsbelijdenis uitgesproken. In het kader van een schoolviering (op een weekdag) kan men dit dus weglaten.

2.6 Voorbeden

Voorbeden zijn enkele korte gebedsintenties die worden uitgesproken. In de voorbeden spreken wij uit aan God wat ons bezighoudt. We bidden er voor mensen die ons dierbaar zijn, die het moeilijk hebben. De voorbeden worden ingeleid door de voorganger, die iedereen oproept om te bidden. Elke voorbede wordt beantwoord door een passend refrein, dat door iedereen luidop wordt meegezegd of meegezongen. Op het einde van de voorbeden sluit de voorganger af met een kort gebed.

3 Tafeldienst

Na het beluisteren van het 'Woord van God', maken we ons in de tafeldienst klaar om Jezus als voedsel voor ons leven tot ons te nemen.

3.1 Bereiding van de gaven

De altaartafel wordt klaar gemaakt. Naast kaarsen en bloemen worden de gaven (brood en wijn) naar het altaar gebracht. De priester nodigt uit om te bidden met deze formule:

Bidt, broeders en zuster, dat mijn en uw offer aanvaard kan worden, door God, de almachtige Vader.

Alle aanwezigen antwoorden met de volgende formule:

Moge de Heer het offer uit uw handen aannemen, tot lof en eer van zijn Naam, tot welzijn van ons en van heel zijn heilige Kerk.

3.2 Gebed over de gaven

De priester spreekt een gebed uit in naam van alle aanwezigen.

voorbeeld van een offergebed:

Goede God,

Wij reiken je aan, brood en wijn, de kleine gaven die het land ons schenkt. Door deze tekens komt Jezus dicht bij ons. Met een klein gebaar heeft Hij zichzelf groot gemaakt. Hij heeft zichzelf gebroken en weggegeven. Geef ons, kleine mensen, de kracht om zijn voorbeeld te volgen. Amen.

3.3 Eucharistisch gebed

Het eucharistisch gebed is heel wezenlijk, maar tegelijk ook moeilijk voor kinderen. De taal is voor hen niet altijd toegankelijk. Daarom zijn er enkele eucharistische gebeden voorhanden die meer geschikt zijn voor vieringen met kinderen. Bovendien kan men kinderen ook uitnodigen om te participeren via enkele voorziene acclamaties (korte weerkerende refreinen).

3.3.1 Prefatie

De prefatie wordt ingeleid met deze formule waarin priester en allen elkaar afwisselen:

*De Heer zal bij u zijn – **De Heer zal u bewaren***

*Verheft uw hart – **Wij zijn met ons hart bij de Heer.***

*Brengen wij dank aan de Heer onze God – **Hij is onze dankbaarheid waardig.***

Daarna bidt de priester. De prefatie wordt besloten met het 'heilig'.

3.3.2 Heilig

Het heilig (Sanctus) is één van de vaste misgezangen. Het bestaat eigenlijk uit twee delen:

- a) Het eerste deel is gebaseerd op een tekst uit Jesaja 6,3. Het werd overgenomen uit de joodse liturgie. Op sabbatmorgen wordt het door de joden in hun synagoge gezongen (het zogenaamde 'Keduscha').
- b) Het twee deel (Benedictus: 'gezegend Hij die komt...') is ontleend aan de intocht van Jezus in Jeruzalem (cf. palmzondag).

Met kinderen kunnen we deze tekst ook lezen als een blijde intocht van Jezus in ons leven.

Eventueel kan de oorspronkelijke tekst van het Heilig vervangen worden door een andere lofprijzing (lied).

***Heilig, heilig, heilig. De Heer, de God der hemelse machten. Vol zijn hemel en aarde van uw heerlijkheid. Hosanna in den hoge.
Gezegd Hij die komt in de naam des Heren. Hosanna in den hoge.***

3.3.3 **Tafelgebed**

In het eucharistisch gebed bidt de priester. Een wezenlijk onderdeel vormt de consecratie.

Doorheen de tekst van het eucharistisch gebed kan door een wekerend refrein, dat door de kinderen wordt gezegd of gezongen, de betrokkenheid van de kinderen versterkt worden.

3.4 **Onze Vader**

Het 'Onzevader gebed' is hét moment van deelname van alle gelovigen. Het is dus wenselijk dat we het gebed van Jezus samen en heel bewust biddend zeggen. Ofwel kan het gebed in een gekende versie gezongen worden.

3.5 **Vredeswens**

Bij de vredeswens kan de priester uitnodigen om elkaar een teken van vrede te geven. Het is ook een mooi moment om een vredeslied te zingen.

3.6 **Lam Gods**

Het 'Lam Gods' is van oorsprong een lied bij het breken van het brood. Het kan eventueel door een geschikt lied vervangen worden. Men kan eventueel een vredeslied gebruiken (aansluitend bij de vredeswens) of men kan een lied kiezen dat uitnodigt om aan te zitten aan de tafel van de Heer.

3.7 **Communie**

Voor de communie nodigt de priester uit om deel te nemen aan deze maaltijd van Jezus. Hij doet dit met deze formule:

Zalig zij die genodigd zijn aan de maaltijd van de Heer. Zie het Lam Gods, dat wegneemt de zonden der wereld.

Iedereen antwoordt:

Heer, ik ben niet waardig dat Gij tot mij komt, maar spreek en ik zal gezond worden.

Dit laatste is wellicht opnieuw een moeilijke formulering voor kinderen. We kunnen dit echter (ook in de klas vooraf) duiden naar kinderen door te wijzen naar de oorsprong van de tekst. In het Bijbelverhaal uit het Matteüsevangelie (hoofdstuk 8) lezen we:

[5] Toen Hij in Kafarnaüm was gekomen, kwam een centurio* naar Hem toe die Hem te hulp riep. [6] Hij zei: 'Heer, mijn kind ligt verlamd thuis, met vreselijk veel pijn.' [7] Hij zei hem: 'Ik zal het komen genezen.' [8] De centurio antwoordde daarop: '**Heer, ik ben niet waardig dat U onder mijn dak komt, maar spreek een woord en mijn kind zal beter worden.**' [9] Want ik ben iemand die onder bevel staat en soldaten onder zich heeft. Tegen de een zeg ik: "Ga!" en hij gaat, en tegen de ander: "Kom!" en hij komt, en tegen mijn slaaf: "Doe dit!" en hij doet

het.' [10] Toen Jezus dit hoorde, was Hij verbaasd, en Hij zei tegen degenen die Hem volgden: 'Ik verzeker u, bij niemand in Israël heb Ik zo'n groot vertrouwen* aangetroffen. [11] Ik zeg u dat velen uit oost en west zullen komen en aan tafel zullen gaan met Abraham, Isaak en Jakob in het koninkrijk der hemelen. [12] Maar de kinderen van het koninkrijk zullen in de uiterste duisternis geworpen worden. Het zal daar een gejammer zijn en een tandengeknars.' [13] Jezus zei tegen de centurio: 'Ga maar naar huis; het moge u gaan overeenkomstig uw vertrouwen.' En op datzelfde uur werd zijn kind beter.

We merken dat de formule 'Heer ik ben niet waard...' hier letterlijk wordt overgenomen. Als wij te communie gaan zeggen wij ook: eigenlijk zijn wij maar kleine mensen. Wij zijn het niet waard dat Jezus tot ons komt. Maar we geloven dat slechts met één woord van Hem wij kunnen leven!

3.8 Stille, lied, bezinning

Na de communie is het passend om in een stil moment persoonlijk te danken omdat Jezus tot ons is gekomen.

In een passend lied kunnen we onze dankbaarheid uiten

Daarna kan eventueel een bezinningstekst gelezen worden. In deze bezinningstekst verdiepen we opnieuw het thema van ons samenkomen.

4 Wegzending

4.1 Slotgebed

De priester bidt in naam van allen een gebed, waarin we danken voor de warme aanwezigheid van Jezus in ons midden.

voorbeeld van een slotgebed:

Lieve Jezus, uw hart is zo groot. Arme en rijke, gezonde en zieke, kleine en grote mensen waren uw vrienden. Help ons om ook van ons hart een warme thuis te maken, waarin veel mensen mogen wonen. Dan zullen wij luisteren naar hun blijdschap en verdriet. Help ons om in de komende dagen en weken op die manier mee te werken aan een aangename leefwereld rondom ons, in ons gezin, onze klas, onze school en overal waar wij komen. Amen.

4.2 Zending en zegen

In de zending worden we uitgenodigd om in de klas en in ons leven, waar te maken wat we gevierd hebben in de eucharistie. Alleen kunnen we dat echter niet aan. Daarom mogen we ons gesterkt weten door God, die ons wil sterken en zegenen.

We maken daarbij een passend kruisteken.

4.3 Slotlied

Eventueel kan men nog een passend slotlied zingen als afronding van de viering.